

Најзначајнији европски „играчи“ требало је да буду свесни опасности и последица које ће дужничка криза у Грчкој имати за Европску унију. Али, посматрачи имају утисак да то није био случај. Криза се никада није тицала искључиво Грчке, с обзиром на чињеницу да постоји ризик да ће недостатак средстава гурнути остале државе на југу ЕУ, укључујући и оне велике, у фискални амбис, заједно са значајним европским банкама и осигуравајућим кућама. На тај начин глобална економија би се поново суочила са кризом, што би изазвало подједнаке потресе као у јесен 2008. Истовремено, еврозона би доживела стагнацију, што би се одразило и на функционисање заједничког тржишта.

Први пут у историји, „европски пројекат“ стављен је на коцку. Ипак, ЕУ и њене најзначајније државе чланице показале су неодлучност, која представља последицу националног егоизма и недостатка правих лидера. Државе могу да доживе банкрот, баш као и компаније, али, за разлику од компанија, оне не нестају када се то догоди. Стога, државе не би требало кажњавати и потцењивати њихове интересе. Потребно је пружити помоћ државама које немају довољно новца, када је реч о реструктурирању финансијског сектора, али и другим доменима, како би могле да осмисле начин за излазак из кризе. То се у највећој мери односи на Грчку, где проблеми у вези са устројством економије изазивају већу забринутост од финансијских тешкоћа. Дакле, неопходно је да ЕУ и грчка влада осмисле и издвоје средства за примену делотворне стратегије економске реконструкције, како би Грцима и тржиштима подложним колебањима постало јасно да постоји светло на крају тунела.

Сви знају да Грчка неће бити у стању да се избори с кризом без масовног отписивања дугова, једино остаје питање да ли ће тај процес бити спроведен на уравнотежен начин, или ће настати хаос који ће се проширити попут заразе. Ма какав да буде исход, приметне су све чешће дебате у Немачкој у вези са начином плаћања грчког дуга. Одбијање да се учествује у томе не представља прихватљиву опцију, будући да су Немачка и све друге чланице еврозоне у истом броду. У случају да Грчка банкротира, постоји опасност да ће све остале државе „потонути“, јер би се на тај начин биле угрожене значајне банке и осигуравајуће компаније у Европи.

Стога, остаје питање шта чекају шефови влада држава еврозоне? Да ли они оклевају да

предоче ситуацију грађанима из страха за сопствену политичку будућност? Финансијска криза у Европи заправо представља политичку кризу, с обзиром на то да лидери ЕУ нису у стању да донесу одлуке о мерама које је потребно применити у циљу превазилажења кризе. Уместо да то учине, губе време на унутрашња питања која нису толико важна и која су дубоко укоренења на политичкој сцени. Теоретски говорећи, оправдано је тврдити да банке треба да дају допринос приликом проналажења решења за дужничку кризу, али нема много смисла инсистирати на томе све док постоји опасност да ће губици највећих банака представљати окидач за нову финансијску кризу.

Превазилажење политичке кризе која доводи у питање опстанак ЕУ представља предуслов за превазилажење финансијских проблема који дестабилишу Унију. Треба имати у виду чињеницу да евро, као и ЕУ у целости, неће опстати без успостављања равнотеже у политици европских држава. Уколико Европљани желе да задрже евро, потребно је да без одлагања наставимо процес успостављања својеврсне политичке уније. У супротном, Европа ће изгубити готово све што је стекла у протеклих пола века. Имајући у виду нови светски поредак који се помаља на сцени, такав сценарио представљао би трагедију за Европљане.

Немачка и Француска, два главна „играча“ у тој кризи, треба да осмисле заједничку стратегију јер њихова сарадња представља предуслов за проналажења решења.

Аутор је бивши министар иностраних послова Немачке. Дужности вицеканцелара обављао је од 1998. до 2005. и готово две деценије је био вођа Зелене странке

(Данас)